

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/246/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713207020
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3713207020.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Martinákovvej v právnej veci navrhovateľiek: 1) E. W., bytom B. Z., M. XX/XX-X, 2/ S. K., bytom Z., M. XXX, 3/ V. B., bytom Z., J. XXXX/X, 4/ W. K., bytom R., N. XX, všetky zastúpené JUDr. G. Z., advokátom, so sídlom B. Z., X. XXX/X-X proti odporcovi: M. M., a.s., so sídlom Z., G. XX, R. XX XXX XXX, zastúpeného JUDr. L. N., advokátom, s.r.o., so sídlom B., M. A. N. XX, o zaplatenie 20.842,64 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 17. februára 2015, č.k. 7C/165/2013-164, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 1/ sumu 20.842,64 eur, spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.06.2010 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.07.2010 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.08.2010 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.09.2010 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.10.2010 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.11.2010 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.12.2010 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.01.2011 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.02.2011 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.03.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,25 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.04.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,25 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.05.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,25 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.06.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,50 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.07.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,50 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.08.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,50 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.09.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,50 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.10.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,25 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.11.2011 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.12.2011 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.01.2012 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.02.2012 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.03.2012 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.04.2012 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.05.2012 až do zaplatenia, vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.06.2012 až do zaplatenia, vo výške 8,75 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.07.2012 až do zaplatenia, vo výške 8,75 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.08.2012 až do zaplatenia, vo výške 8,75 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.09.2012 až do zaplatenia, vo výške 8,75 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.10.2012 až do zaplatenia, vo výške 8,75 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.11.2012 až do zaplatenia, vo výške 8,75 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.12.2012 až do zaplatenia, vo výške 8,75 % zo sumy 400,82 eur odo dňa 16.01.2013 až do

16.04.2012 až do zaplattenia, vo výške 9 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.05.2012 až do zaplattenia, vo výške 9 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.06.2012 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.07.2012 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.08.2012 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.09.2012 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.10.2012 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.11.2012 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.12.2012 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.01.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.02.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.03.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,75 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.04.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,50 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.05.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,50 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.06.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,50 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.07.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,50 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.08.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,50 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.09.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,50 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.10.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,25 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.11.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,25 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.12.2013 až do zaplattenia, vo výške 8,25 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.01.2014 až do zaplattenia, vo výške 8,25 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.02.2014 až do zaplattenia, vo výške 8,25 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.03.2014 až do zaplattenia, vo výške 8,25 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.04.2014 až do zaplattenia, vo výške 8,25 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.05.2014 až do zaplattenia, vo výške 8,15 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.06.2014 až do zaplattenia, vo výške 8,15 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.07.2014 až do zaplattenia, vo výške 8,15 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.08.2014 až do zaplattenia, vo výške 8,05 % zo sumy 225,45 eur odo dňa 16.09.2014 až do zaplattenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd konanie v časti nároku navrhovateľky 1/ o zaplattenie sumy 400,82 eur a úroku z omeškania vo výške 9 % zo sumy 400,82 eur od 16.05.2010 do zaplattenia, v časti nároku navrhovateľky 2/ o zaplattenie sumy 83,08 eur a úroku z omeškania vo výške 9 % zo sumy 83,08 eur od 16.05.2010 do zaplattenia, v časti nároku navrhovateľky 3/ o zaplattenie sumy 128,83 eur a úroku z omeškania vo výške 9 % zo sumy 128,83 eur od 16.05.2010 do zaplattenia a v časti nároku navrhovateľky 4/ o zaplattenie sumy 225,45 eur a úroku z omeškania vo výške 9 % zo sumy 225,45 eur od 16.05.2010 do zaplattenia zastavil titulom späťvzatia návrhu. Zároveň si vyhradil o trovách konania rozhodnúť samostatným uznesením. Súd prvého stupňa mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že odporca uzavrel s navrhovateľkami 1/ - 4/ zmluvy o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“, ktoré súd posúdil podľa § 842 Občianskeho zákonníka ako občianskoprávne zmluvy, ktoré zakladajú fyzickej osobe doživotne, alebo na inak stanovenú dobu neurčitého trvania právo na vyplácanie dojednaného dôchodku a sú uzavreté ako zmluvy s jednostranným plnením. Súd preskúmal náležitosti zmlúv o dôchodku. Okamih začiatku a ukončenia právneho vzťahu je v zmluvách presne určený, pričom čl. II. zmlúv určuje, že dôchodok sa navrhovateľkám 1/ - 4/ vypláca doživotne, pričom posledná veta čl. III zmlúv presnejšie špecifikuje, že vyplácanie plnenia sa skončí mesiacom, ktorého sa príjemca dožil. Z uvedeného dôvodu podľa názoru súdu neobstojí tvrdenie odporcu, že tieto dve ustanovenia zmlúv určujú odlišné doby neurčitého trvania práva a odporujú si. Po preskúmaní náležitostí zmlúv súd dospel k záveru, že zmluvy obsahujú všetky podstatné náležitosti podľa § 842 Občianskeho zákonníka a sú platnými právnymi úkonmi. Pokiaľ ide o odporcom namietanú nemožnosť plnenia z predmetných zmlúv o dôchodku z dôvodu ich rozporu so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách, konkrétne § 27 ods. 8 v nadväznosti na ustanovenie § 116 a § 119 ods. 3 zákona o bankách odôvodnené tým, že odporca ako banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie, súd dospel k záveru, že v danom prípade predmetné zmluvy o dôchodku nie sú zmluvami uzavretými na strane odporcu ako banky za nápadne nevýhodných podmienok, ktorá by banku zaväzovala na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. Podporný dôchodkový fond M., a.s. vznikol v snahe určitého odškodnenia zamestnancov - dôchodcov, ktorí po uzavretí takejto zmluvy na základe dohody nastúpili do starobného dôchodku. Ide o zamestnanecký benefit pre niektorých zamestnancov a predstavoval súčasť protihodnoty za hodnoty vytvárané zamestnancami počas trvania pracovného pomeru. Práve zánik pracovného pomeru bol predpokladom vzniku nároku na dôchodok. Dôvodom uzavretia takejto zmluvy o dôchodku môžu byť citové, či morálne pohnútky, za poskytnutý dôchodok sa nemusí poskytnúť protiplnenie. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by vykonávanie plnenia v zmysle zmluvy o dôchodku bolo v rozpore so zákonom, a teda že plnenie je v zmysle § 575 Občianskeho zákonníka nemožné. Aj zo samotného zaradenia § 27 ods.

8 zákona o bankách do šiestej časti zákona, ktorý nesie označenie „požiadavky na podnikanie banky a pobočky zahraničnej banky“ vyplýva, že citované ustanovenie sa týka podnikania banky a nie iných právnych vzťahov banky vzniknutých napr. na základe platne uzavretej zmluvy o dôchodku. Z uvedeného dôvodu tvrdenie odporcu o nemožnosti plnenia z predmetných zmlúv neobstojí. Odporca tiež tvrdí zánik povinnosti vyplácať dôchodok z dôvodu výpovede predmetných zmlúv, ktorá bola daná odporcom dňa 26.10.2009. V zmysle § 582 Občianskeho zákonníka možno zmluvu ukončiť výpoveďou, ak predmetom je záväzok na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti, alebo strpieť určitú činnosť. Predmetné zmluvy o dôchodku z dôvodu, že nie sú zmluvami, ktorých predmetom by bol záväzok na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, ale ako je vyššie uvedené, ide o zmluvy uzavreté na dobu určitú, keď okamih začiatku a ukončenia je v zmluve stanovený a tieto nemožno vypovedať podľa § 582 Občianskeho zákonníka (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 MCdo 9/2011 zo dňa 27.03.2014). Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že výpovede predmetných zmlúv o dôchodku, uzavretých s navrhovateľkami 1/ - 4/, sú v rozpore so zákonom a ako právny úkon sú neplatné, ktorú skutočnosť vyslovil Okresný súd Považská Bystrica aj v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/167/2010. Vzhľadom na skutočnosť, že odporca nepreukázal iný dôvod ukončenia predmetných zmlúv o dôchodku, súd má za to, že tieto zmluvy sú platné a účinné a odporca má povinnosť podľa predmetných zmlúv poskytovať dohodnuté plnenie navrhovateľkám 1/ - 4/ doživotne. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že pohľadávky, uplatnené navrhovateľkami 1/ - 4/, titulom uzavretých zmlúv o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“ sú dôvodné čo do základu aj výšky, a preto priznal navrhovateľkám 1/ - 4/ plnenie podľa čl. II predmetných zmlúv o dôchodku za obdobie jún 2010 až september 2014, t. j. za 52 mesiacov, a to navrhovateľke 1/ v sume 20.842,64 eur, ktorá predstavuje 52 x 400,82 eur, navrhovateľke 2/ v sume 4.320,16 eur, ktorá predstavuje 52 x 83,08 eur, navrhovateľke 3/ v sume 6.699,16 eur, ktorá predstavuje 52 x 128,83 eur a navrhovateľke 4/ v sume 11.723,40 eur, ktorá predstavuje 52 x 225,45 eur. Právne svoje rozhodnutie ďalej odôvodnil ust. § 34, § 39, § 3 ods. 1, § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd tiež rozhodol o uplatnenom príslušenstve pohľadávky a uplatnený úrok z omeškania súd posúdil podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. Rozhodným dňom pre určenie výšky úroku z omeškania je deň nasledujúci po splatnosti plnenia podľa zmlúv o dôchodku. Navrhovateľkám 1/ - 4/ tak prislúcha úrok z omeškania z jednotlivých súm plnenia v uplatnenej výške.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Navrhol ho zmeniť tak, že návrh navrhovateľiek bude zamietnutý. Pre prípad, že odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdí, žiadal pripustiť dovolanie z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a to o právnej otázke, či sa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vzťahuje na právne vzťahy založené medzi bankou a fyzickou osobou zmluvou o dôchodku podľa § 842 Občianskeho zákonníka. Dôvodil tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Argumentoval, že súd prvého stupňa poprel základný účel zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách tým, že vylúčil jeho použitie na danú vec. Uviedol, že tento zákon bol prijatý za účelom regulácie a kontroly bánk s cieľom bezpečného fungovania bankového systému, tak aby bol bankový systém stabilný a bezpečný. Je v rozpore so znením § 1 zákona o bankách argumentácia súdu prvého stupňa, z ktorej vyplýva, že je povolené bankám plniť zo zmluvy bez protiplnenia pre banku, keďže takáto zmluva nie je uzatvorená pri bankovej činnosti alebo pri podnikaní banky, a preto nie je plnenie zakázané. Vytýkal súdu prvého stupňa, že nesprávne vyložil a na vec aplikoval zákon o bankách ako predpis verejného práva. Mal za to, že aj v tejto veci ide o vzťahy súvisiace s organizáciou, riadením a podnikaním banky, čo bolo preukázané štatútom fondu, slúžiacemu okrem iného aj na podporu stabilizácie pracovníkov, čo je nepochybne vzťahom súvisiacim s jeho organizáciou, riadením a čiastočne podnikaním ako banky. Súd prvého stupňa tak mal na vec aplikovať § 27 ods. 8, § 116 a § 119 ods. 3 veta za bodkočiarkou zákona o bankách č. 483/2001 Z. z. a následne § 575 Občianskeho zákonníka. Vytýkal súdu prvého stupňa, že nesprávne vyložil § 842 Občianskeho zákonníka tak, že zmluva o dôchodku je uzatvorená na dobu určitú, na základe čoho vyvodil nesprávny záver, že ju nie je možné vypovedať. Mal za to, že zmluva o dôchodku sa vyznačuje neurčitou dobou trvania a nie je uzatvorená nikdy na dobu určitú a v tomto smere poukázal na zhodné právne názory z odbornej literatúry. Argumentoval, že na právny vzťah, založený zmluvou o dôchodku, dopadá zákon o bankách z dôvodu, že predmetom tohto právneho vzťahu nie je banková činnosť, ale sa jedná o banke zakázanú činnosť, ktorej vykonávanie je v rozpore so zákonom. Ustanovenie § 119 ods. 3 zákona o bankách zakazuje banke pokračovať v určitých

druhoch plnení, ktoré sú v rozpore so zákonom o bankách a súd prvého stupňa sa nevysporiadal s týmto zákonným zákazom. Tým, že súd prvého stupňa neaplikoval zákon o bankách, ako právnu normu verejného práva, v súlade so zmyslom a účelom tohto zákona vyjadrenom v § 1 zákona, tak jeho závery neprispievajú k ochrane bezpečného fungovania bankového systému a dávajú návod, ako právne obísť zákonný zákaz. Argumentoval, že navrhovateľky sa od neho, ako banky, domáhajú plnenia, ktoré je hospodársky neodôvodnené, či zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote, t. j. je bez protihodnoty. Zákon o bankovej činnosti sa na danú vec vzťahuje preto, že v ust. § 119 ods. 3 zakazuje banke odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti pokračovať v činnosti, ktorej vykonávanie je v rozpore s týmto zákonom, pričom toto ustanovenie sa neobmedzuje len na bankové činnosti, pretože tieto sú v súlade so zákonom o bankách, zákon naopak zakazuje banke vykonávať iné činnosti než v súlade so zákonom o bankách, to znamená všetky činnosti banky, ktoré sa dostali do rozporu s týmto zákonom; takto sú v rozpore so zákonom vykonávané aj plnenia, ku ktorým sa banka nesmie zaviazat' v zmysle § 27 ods. 8 zákona o bankách. S poukazom na uvedené ustanovenia mal za to, že záväzok na plnenie zo zmluvy o dôchodku voči navrhovateľkám zanikol, pretože plnenie zo zmluvy sa stalo nemožným v zmysle § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže banka nesmie poskytovať plnenie bez poskytnutia protihodnoty, ani hospodársky neodôvodnené plnenie, pričom zmluva o dôchodku je uzatvorená bez protiplnenia pre neho. Zákon o bankách zakazuje uzatváranie takých zmlúv, ako je zmluva bez protiplnenia, a preto je takáto činnosť - poskytovanie plnenia bez protiplnenia, ktorého sa navrhovateľky domáhajú, v rozpore so zákonom o bankách priamo ustanovením § 119 ods. 3. Na základe zmluvy o dôchodku neexistuje žiadne protiplnenie navrhovateľiek proti nemu, žiadne nikdy neexistovalo. Zmluva o dôchodku nie je zmluvou medzi zamestnancom a zamestnávateľom z dôvodu jej neskoršieho uzatvorenia až po skončení pracovného pomeru. Zdôraznil, že ust. § 119 ods. 3 zákona o bankách sa neobmedzuje len na právny vzťahy banky a jej klientov pri bankových činnostiach. Namietal nesprávne skutkové zistenia súdu prvého stupňa, že nešlo o plnenie banky za nápadne nevýhodných podmienok. Vytykal súdu prvého stupňa nesprávne rozhodnutie o trovách konania, keď ust. § 151 ods. 3 O.s.p. neumožňuje súdu rozhodnúť tak, že o trovách rozhodne samostatným uznesením, ale len tak, že o trovách rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie o trovách konania považoval za nepreskúmateľné pre nedostatok akéhokoľvek odôvodnenia.

Navrhovateľky 1/ až 4/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhli napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Poukázali na definitívne vyriešenie platnosti, či neplatnosti zmlúv o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu“, ktorá otázka bola vyriešená rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 6C/167/2010-85 zo dňa 28.02.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 6Co/74/2011-142 zo dňa 25.03.2014, na základe ktorých bolo vyslovené, že výpovede odporcu zo zmlúv o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu“ sú neplatné. Zhodne v otázke neplatnosti výpovede odporcu zo zmluvy o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu“ rozhodli aj iné súdy, na rozhodnutia ktorých v odvolaní poukázali. Pokiaľ odporca namietal, že predmetné zmluvy sú neplatné, pretože tieto banke neposkytujú protiplnenie, k tomuto argumentu uviedli, že odporca s navrhovateľkami uzavrel zmluvy dobrovoľne, zmluvy mali motivovať zamestnancov k odchodu do starobného dôchodku a protiplnením v danom prípade bolo mnohoročné vykonávanie práce v prospech odporcu navrhovateľkami.

Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

V preskúmvanej veci vykonal súd prvého stupňa náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti návrhu navrhovateľiek na zaplatenie žalovanej pohľadávky, ako aj na opodstatnenosť tvrdení odporcu z hľadiska skutočností, ktoré uvádzal na svoju obranu (§ 120 ods. 1, 4 O.s.p.), zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade so zásadami vyplývajúcimi z § 132 O.s.p. dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správne právne závery o neplatnosti výpovede zmluvy o poskytovaní plnenia z „Podporného dôchodkového fondu Slovenskej sporiteľne, a.s.“ a z toho vyplývajúcej povinnosti odporcu poskytovať navrhovateľkám plnenie zo zmluvy o dôchodku; ktorá nezanikla ani v dôsledku dodatočnej nemožnosti plnenia odporcu; keď na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 39, § 842, § 582 ods. 1, § 575 ods. 1) v spojení so zákonom o bankách č. 483/2001 Z. z. (§ 27 ods. 8, § 119 ods. 3), ktoré aj správne vyložil a svoje dôvody, vedúce k vyhovneniu návrhu, aj

náležite v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil, pričom sa dôsledne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi sporových strán a posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok účastníkov súvisiacich s predmetom konania, jeho odôvodnenie je tak dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, a preto odporca nedôvodne vytýka súdu prvého stupňa, že jeho rozsudok je nepreskúmateľný.

Odporca vo svojom odvolaní v jeho podstatnej časti už len zopakoval a podrobnejšie rozviedol svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvého stupňa, ktorý sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dôsledne vysporiadal s tým, prečo na ne neprihliadol a v dostatočne primeranom rozsahu poukázal na všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania, objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, a preto jeho rozhodnutie možno považovať v tomto ohľade za presvedčivé. So zreteľom na uvedené odvolací súd považuje skutkové a právne závery súdu prvého stupňa za správne a v celom rozsahu sa preto stotožňuje s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré viedli súd prvého stupňa k týmto záverom, tieto si osvojuje v celom rozsahu a v podrobnostiach na ne odkazuje. Obsah odvolania odporcu nie je spôsobilý, z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov, spochybniť správnosť záverov súdu prvého stupňa, na ktorých založil svoje rozhodnutie, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu oproti tomu, ako bol ustálený súdom prvého stupňa, z ktorého potom vychádzalo aj jeho právne posúdenie veci.

V odvolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, trpelo takou vadou, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

So zreteľom na uvedené odvolací súd, stotožňujúc sa s odôvodnením súdu prvého stupňa v celom rozsahu, napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.. Na zdôraznenie jeho správnosti poukazuje na niektoré právne významné aspekty prípadu z hľadiska odvolacích námietok odporcu.

V preskúmvanej veci je predmetom konania navrhovateľkami uplatňovaný nárok na plnenie zo zmluvy o dôchodku po tom, ako túto zmluvu odporca, s účinnosťou ku dňu 31.03.2010, jednostranne ukončil výpoveďou. Pre rozhodnutie o uplatňovanom nároku tak bolo rozhodujúce posúdenie, či zmluva o dôchodku, uzatvorená medzi účastníkmi konania, na základe ktorej sa odporca zaviazal vyplácať navrhovateľkám doživotne dôchodok, je zmluvou uzatvorenou na dobu určitú alebo na dobu neurčitú, vyriešenie ktorej otázky bolo potom určujúce pre posúdenie platnosti výpovede odporcu.

Otázka, či zmluva o dôchodku, uzatvorená doživotne, je zmluvou na dobu určitú alebo neurčitú, a či ju je možné; ako zmluvu dojednanú na dobu neurčitú; jednostranne vypovedať, bola v súdnej praxi vyriešená uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 M Cdo 9/2011, ktorý zohľadnil aj právny názor vyslovený Ústavným súdom Slovenskej republiky v jeho viacerých rozhodnutiach, v ktorých tento konštatoval, že zmluvu o dôchodku, ktorý sa má vyplácať doživotne, nemožno vypovedať podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď dojednanie zmluvy o dôchodku „na doživotie“ nepochybne treba považovať, z hľadiska povahy tohto dojednania, za dojednanie zmluvy na „doby určitú“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri riešení otázky, či je možné zmluvu o dôchodku jednostranne vypovedať, vychádzal zo zmyslu a účelu § 842 Občianskeho zákonníka, keď účelom tejto právnej úpravy je, aby sa uzatvorením zmluvy o dôchodku upravili vzájomné práva a povinnosti účastníkov zmluvy spôsobom, ktorý osobe v tomto právnom vzťahu oprávnenej zabezpečí prijímanie určitého peňažného plnenia doživotne alebo počas inak stanovenej doby neurčitého trvania. Zmluva o dôchodku, ktorá bola uzavretá podľa uvedeného ustanovenia s tým, že dôchodok bude oprávnenej osobe poskytovaný doživotne, vyjadruje zámer jej účastníkov vytvoriť taký právny základ „doživotného“ vyplácania dôchodku, ktorý je v prospech prijímateľa dôchodku (a na ťarchu poskytovateľa dôchodku) charakterizovaný určitou stabilitou a nemennosťou, a ktorý prijímateľovi plnenia poskytuje adekvátnu istotu a záruku plnenia zo strany osoby povinnej. Takúto zmluvu o dôchodku by bolo možné vypovedať iba, ak by to bolo medzi účastníkmi dohodnuté, alebo ak by to pripúšťal Občiansky zákonník. Na základe

týchto úvah vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky právny názor, že zmluvu o dôchodku, uzatvorenú doživotne, nemožno ukončiť výpoveďou podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, založené na právnom závere o neplatnosti výpovede odporcu zo zmluvy o dôchodku, je v súlade s doterajšou konštantnou rozhodovacou činnosťou a ustálenou súdnou praxou.

S námietkou odporcu, že zmluva o dôchodku zanikla v dôsledku nemožnosti plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na ust. § 27 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách; podľa ktorého banka nemôže uzatvárať zmluvy, ktoré ich zaväzujú na hospodársky neodôvodnené plnenia alebo na plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote; sa súd prvého stupňa vyporiadal správne tak, že túto vyhodnotil ako účelovú vzhľadom na skutočnosť, že uvedená právna úprava bola zavedená s účinnosťou od 01.01.2002 v ust. § 27 ods. 5 (a až od 01.01.2007 v ust. § 27 ods. 8) zákona o bankách, pričom odporca naďalej plnil zo zmluvy o dôchodku aj po 01.01.2002, a to až do jej vypovedania ku dňu 31.03.2010.

Rovnako považoval aj odvolací súd za potrebné zohľadniť to, že uvedené ustanovenie je zakomponované v zákone o bankách v šiestej časti upravujúcej požiadavky na podnikanie banky, a teda sa vzťahuje na bankovú činnosť (§ 2 ods. 5), prípadne iné činnosti, ktoré smie banka vykonávať pre iného v súvislosti s jej prevádzkou (§ 2 ods. 10) a pokračovanie len v takejto činnosti v rozpore s ust. § 28 ods. 5(8) sa stalo nadobudnutím účinnosti zákona o bankách 01.01.2002 nemožným. Odvolaciemu súdu nie je známe, že by odporcovi bola takáto nepovolená činnosť (teda rozpor zmluvy so zákonom) vytknutá v rámci výkonu bankového dohľadu nad jeho činnosťou. V tejto súvislosti odvolací súd, v súlade so závermi súdu prvého stupňa, zdôrazňuje, že pri posudzovaní zmluvy o dôchodku z hľadiska § 27 ods. 8 zákona o bankách je potrebné osobitne zohľadniť, že v danom prípade vystupoval odporca ako zamestnávateľ vo vzťahu ku svojmu dlhoročnému zamestnancovi odchádzajúcemu do dôchodku a obsahovou náplňou zmluvného vzťahu bolo poskytnutie sociálnej výhody z podporného dôchodkového fondu slúžiaceho na podporu zabezpečenia životnej úrovne, ktorú zamestnanci dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity, na ocenenie ich vernosti, kvality ich práce a na podporu stabilizácie zamestnancov; zo strany odporcu išlo o zabezpečenie sociálnej starostlivosti o zamestnanca pracovníka odchádzajúceho do dôchodku, spadajúcu pod agendu personálneho a sociálneho úseku divízie ľudských zdrojov, zmluvu s navrhovateľom teda odporca neuzatváral ako podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti; nešlo ani o vzťah banky s klientom.

Odvolací súd tak, zhodne s názorom súdu prvého stupňa, nepovažoval zmluvu o dôchodku uzatvorenú za nápadne nevýhodných podmienok v tom, že by sa ňou odporca zaviazal na hospodársky neodôvodnené plnenie alebo plnenie zjavne nezodpovedajúce poskytovanej protihodnote. V danom prípade išlo o zmluvu, ktorej možnosť uzatvorenia, ako jeden zo zmluvných typov, vyplýva priamo zo zákona a predstavuje legitímny právny prostriedok na to, aby zamestnávateľ „odmenil“ svojich dlhoročných zamestnancov odchádzajúcich do starobného a invalidného dôchodku za ich dlhoročnú vernosť a kvalitu ich práce, vo forme peňažného plnenia slúžiaceho na podporu zabezpečenia ich životnej úrovne, ktorú dosiahli v čase svojej pracovnej aktivity; ide o „ocenenie“ zamestnancov, ktorí sa tak svojou dlhodobou prácou spolupodieľali na vytváraní hodnôt odporcu; výška plnenia odporcu je aj preto odstupňovaná v závislosti od dĺžky nepretržitého trvania pracovného pomeru. S poukazom na uvedené možno vyvodiť záver, že nejde o hospodársky neodôvodnené plnenie alebo také, ktoré by zjavne nezodpovedalo poskytovanej protihodnote; v opačnom prípade každé (bezodplatné) plnenie odporcu bez súčasného protiplnenia (ako napr. darovanie) by bolo, ako zakázaná činnosť, v rozpore so zákonom o bankách; takýto záver však výkladom ust. § 27 ods. 8 v spojení s § 119 ods. 3 zákona o bankách nemožno vyvodiť.

Uvedené právne úvahy nie sú v rozpore ani s účelom a zmyslom zákona o bankách deklarovanom v § 1, nakoľko z uvedeného ustanovenia zákona vyplýva, že tento sa vzťahuje, ako norma verejného práva, len na niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením a podnikaním a so zánikom bánk, a priamo nerieši interné vzťahy banky s ich bývalými zamestnancami spadajúce do oblasti sociálnej starostlivosti zamestnancov, resp. bývalých zamestnancov. Ani z obsahu štatútu prijateho, okrem iného, aj za účelom podpory stabilizácie zamestnancov banky, nemožno vyvodiť, že by tento

predstavoval nástroj organizácie či riadenia banky, a že by tak vzťahy založené týmto štatútom mali bez ďalšieho spadať pod režim zákona o bankách.

Nakoľko prijatá právna úprava v zákone o bankách sa nedotkla zmeny tvorby fondu (čl. II, bod 3 štatútu) alebo potreby zmeny štatútu (čl. V, bod 2) tak, že by tvorba fondu z použiteľného (čistého) zisku predstavovala takú činnosť banky, v ktorej odporca nemôže ďalej pokračovať pre jej rozpor so zákonom, nemožno vyvodiť záver o zániku záväzku odporcu poskytovať navrhovateľkám plnenie zo zmluvy o dôchodku v dôsledku nemožnosti plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

S poukazom na uvedené odporca nedôvodne namieta, že skutkové zistenie súdu prvého stupňa o tom, že v danom prípade nešlo o plnenie banky za nápadne nevýhodných podmienok, nie je ničím podložené.

Odvolací súd nepovažoval za potrebné proti svojmu potvrdzujúcemu rozhodnutiu pripustiť dovolanie na posúdenie právnej otázky, či sa na právne vzťahy založené zmluvou o dôchodku vzťahuje zákon o bankách, keďže v súvislosti s navrhovateľami uplatňovaným nárokom nešlo o otázku majúcu zásadný význam pre rozhodnutie v tejto veci do takej miery, že jej právne posúdenie v danej veci by bolo pre konečné vyriešenie danej veci určujúce, nakoľko konajúce súdy nevylúčili aplikáciu zákona o bankách na právne vzťahy založené zmluvou o dôchodku, keď sa zaoberali v jeho intenciách aj odporcom vznesenou námietkou o zániku jeho záväzku z tejto zmluvy z dôvodu zákonom mu uloženého zákazu pokračovať v plnení za nápadne nevýhodných podmienok; v tomto smere však išlo len o posúdenie skutkového stavu a jeho právne vyhodnotenie.

Nedôvodná bola aj námietka odvolateľa proti výroku o trovách konania, nakoľko neuvedenie, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti vo veci samej, nie je takou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie o trovách konania.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v zmysle § 224 ods. 4 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.